[2026]

Tävlingsutredningen 15–20 år

RAPPORT

JOAKIM LINDSTRÖM (SIBF)

Solna den

JOAKIM LINDSTRÖM (SIBF)

Innehållsförteckning

Sammanfattning **2**

Utredningens sammanfattning .....

Inledning **3**

Bakgrund .....
Förkortningslista .....
Projektdirektiv & syfte .....
Utredningens genomförande .....

Nuläge **6**

Nuvarande tävlingssystem .....
Licensutveckling .....
Utvecklingsmiljö & Omvärld .....

Resultat **13**

SDF:s förslag .....
Enkät föreningar .....
Enkät RIG/NIU .....
Spelarutvecklingsgrupp .....

Utredningens förslag **25**

SIBF & SDF arbetsgrupps gemensamma förslag .....
Förväntad effekt av förslagen .....
Parkerade frågor .....

Slutord **31**

Projektledarens slutord .....

Bilagor .....

Projektdirektiv .....
Motioner Halland & Skåne 2024 .....
Presentation PDF 15 juni .....

Sammanfattning

Detta sammanfattar tävlingsutredningen för åldrarna 15–20 år inom Svensk Innebandy. Utredningen initierades efter beslut vid tävlingskongressen 2024 och syftar till att skapa en mer hållbar, utvecklingsinriktad och attraktiv tävlingsstruktur. Huvudfokus har varit att minska belastning, se över påverkan av övergångar samt skapa jämnare matcher för en bättre utvecklingsmiljö. Utredningen bygger på dialoger med distrikt, enkäter och arbetsgrupper.

Bakgrund & Syfte

Bakgrunden till projektet är motioner kring förändringar av Distrikts-SM, Junior-SM/JAS. Beslut fattades om att genomföra en utredning med målet att ta fram förslag som stärker spelarutveckling och tävlingsmiljö mellan 15–20 år.

Huvudpunkter i utredningen

- Belastningsproblematik för spelare i åldern 15–20, inte minst år 1 på gymnasiet.
- Behov av tydligare struktur och utvecklingstrappa.
- Minskad övergångshets.
- Jämnare matcher i JAS.

Centrala förslag

- Flytt av DSM från 16 till 15 år.
- Införande av minimiålder i USM och JSM.
- Nytt upplägg för USM med utökat seriespel.
- Utveckling av dagens dubbellicens för ökad flexibilitet i JAS.
- Begränsningar i övergångar under säsongen.
- Utveckling och införande av nationellt spelarutvecklingskoncept.

Förväntade effekter

- Minskad belastning på spelarna i en intensiv ålder.
- Jämnare och mer utvecklande matcher på rätt nivå.
- Minskad övergångshets.
- Stärkt spelar- och ledarutveckling.
- Stärk utveckling redan på röd nivå.

Slutsatser

Utredningen visar att förändringar i tävlingsstrukturen är nödvändiga för att säkerställa en hållbar utveckling inom Svensk Innebandy. Genom att prioritera spelarutveckling och skapandet av en bättre tävlingsbalans kan innebandyn stärkas både på bredd- och elitnivå. De föreslagna åtgärderna bör ses som en helhet och följas upp över tid med tydliga nyckeltal och utvärderingar.

INLEDNING

Bakgrund

"Den goda idrottsmiljön" är ett centralt begrepp inom Svensk Innebandys Utvecklingsmodell (SIU). Konceptet syftar till att skapa en trygg, hållbar och utvecklande föreningsmiljö som balanserar träning med individens välmående för att främja ett livslångt idrottande. Tävlingen är en naturlig del genom SIU-modellens alla nivåer men blir alltmer central och utgör en viktig del i spelarutvecklingen mellan 15–20 år.

Till tävlingskongressen 2024 skickades tre motioner in kopplat till tävlingsutveckling från Skåne och Halland. 9.1–3: Genomlysning av verksamheten för spelare åldersspannet 15–20 år.

9.1.1: motion nr 1: JAS och dess konsekvenser på distriktsserier (Hallands Innebandyförbund).
9.1.2: motion nr 2: Ändrad ålder för Distrikts-SM (Skånes Innebandyförbund)
9.1.3: motion nr 3: Nya datum för Distrikts-SM (Skånes Innebandyförbund)

Kongressen beslutade att tillsätta en utredning om hela tävlingsverksamheten mellan 15–20 år. Detta för att säkerställa en röd tråd genom hela lilla/svart nivån. Utredningen ska utgå från motionerna med tillägget om ungdoms-SM och övergången mellan junior och senior.

Vidare beslutades att förslag i utredningen ska diskuteras på tävlingskonferensen i mars 2026 inför tävlingskongressen 2026.

Projektdirektiv & syfte

För att rama in arbetets omfattning och syfte togs ett projektdirektiv fram under Q1 2025 som förankrades med distrikten. I samband med framtagandet beslutades det att chefen för idrottsutveckling, Joakim Lindström skulle projektleda arbetet.

Syftet med utredningen är att genomföra en genomlysning av tävlingsstrukturen inom åldrarna 15–20 år innefattande övergången från ungdom- till seniorspel. Utredningen ska lämna förslag på ev. förändringar i tävlingsstrukturen för aktuellt åldersspann baserat på projektets genomförande som säkerställer optimala förutsättningar för spelare, lag och föreningar. Projektet ska utgå från motionerna som kom in till tävlingskongressen.

För att få en tydligare bild av motionärernas och SDF:s förväntningar på arbetet genomförde projektledaren ett antal förmöten med ett antal distrikt. Förutom behovet att känna delaktighet och förankring i projektet bekräftades motionärernas bild av nyckelfrågor i processen.

- Översyn av belastningen hos målgruppen och förslag på förbättringar
- Se över förändringar som minskar övergångshetsen hos åldersgruppen
- Stärka samspelet/minska konkurrensen mellan lokala/regionala serier och nationella serier som JAS.

Förkortningslista

I rapporten så förekommer en rad förkortningar på organisationer och tävlingar som används till vardags i idrottsrörelsen.

SIBF – Svenska Innebandyförbundet
SDF – Specialidrottsförbund. Innebandyn har 19 *SDF* eller *Distrikt* som också används som benämning för innebandys regionala organisation
IFF – Internationella Innebandyförbundet
RF – Riksidrottsförbundet
USM – Ungdoms-SM
JSM – Junior-SM. Det SM-slutspel som följer efter Juniorallsvenskans seriespel
JAS – Juniorallsvenskan, det seriespel som föregår Junior-SM slutspelet
DSM – Distrikts-SM. SM-tävling för innebandyns 19 distrikt
RIG – Riksinnebandygymnasiet
NIU – Nationell idrottsutbildning

Utredningens genomförande

Under *uppstartsfasen* så genomfördes ett antal distriktssamtal med bland annat motionärerna för att få en tydligare bild av förväntningar på arbetet. Utifrån dessa samtal upprättades en projektplan med syftet att säkerställa inkludering och förankring i processen. Detta för att ta vara på kompetens och erfarenheter inom Svensk Innebandy för att skapa delaktighet genom hela processen och för att stärka förutsättningarna för bästa resultat.

Parallellt genomfördes en *faktainsamling* av nuläge kopplat till dagens tävlingsstruktur, omvärld, samspel med dagens skolsystem RIG/NIU, statistik licensutveckling samt övergångsstatistik.

Under *arbetsfasen,* som i huvudsak syftar till att inhämta kunskap och samla bilden inom Svensk Innebandy tillsattes en arbetsgrupp med SDF-representanter. Då distrikten är 19 till antalet, med olika föreutsättningar, spelar de alla en central roll i utvecklingen av Svensk Innebandy som det nationella förbundets förlängda arm. Att få en samlad bild av vad distrikten ser som potentiella förändringar är därför viktigt.

Distrikten fick möjlighet att nominera personer till arbetsgruppen vilket resulterade i en grupp om fem distriktsrepresentanter. En representant utsågs till ordförande i gruppen och har tillsammans med projektledaren haft veckovisa avstämningar under processen kring gruppens arbete.

SDF arbetsgrupp
Niklas Johansson, (ordförande) Halland
Rickard Träff, Skåne
Daniel Kölborn, Stockholm
Peter Palander, Västernorrland
Bobby Hjelte, Västerbotten

Arbetsgruppen har haft interna möten på veckobasis samt tre större möten där alla SDF deltog. Detta för att förankra gruppens framdrift och lyssna in distriktens ställningstagande i nyckelfrågor. Dessa möten har skett via Teams.

Utöver dessa möten har det även skett tre regionala fysiska träffar under ledning av tävlingschef Daniel Gustavsson. Under dessa möten har projektledaren och ordförande för SDF:s arbetsgrupp fått tid att presentera och diskutera projektet med deltagarna.

Enkäter har skickats ut till föreningar och RIG/NIU för att ta del av målgruppens erfarenheter och tankar kopplat till projektet nyckelfrågor.

En grupp med fokus på spelarutveckling har också genom arbetsmöte och samtal bidragit med kunskap och erfarenheter till arbetet.

Som en del av *förankringsarbetet* genomfördes en tävlingskonferens under våren 2026. Fokus för konferensen var att sammanfatta arbetsgruppen förslag utifrån ett distriktsperspektiv.

Några dagar senare hölls en styrelsekonferens med förbundsstyrelsen samt förtroendevalda och verksamhetsledare från SDF som deltagare där projektledaren presenterade nuläge och vägen framåt.

Under den avslutande delen med *förslagsberedning* samlades delar av SDF:s arbetsgrupp och tjänstepersoner från SIBF i en gemensam arbetsgrupp för att utifrån utredningens alla delar sammanfatta gemensamma förslag framåt.

Utredningen presenterades via Teams för ordförande och verksamhetsledare i SDF den 15 juni. Presentation och en inspelning av presentationen skickades ut till SDF och SIBF den 17 juni. I augusti kommer nya regionala möten att hållas med distrikten som en del i förarbetet inför tävlingskongressen.

Arbetet pågår för att sortera vilka frågor som behöver motioneras till tävlingskongressen 2026 och vad som beslutas i tävlingsutskottet (TU).

Nuläge

Syftet med avsnittet är att ge en bild av Svensk Innebandy under projektets arbete. Med information om dagens tävlingssystem, licensutveckling och en omvärldsanalys. Insamling av information sker löpande som en del av det vardagliga arbetet på Svenska Innebandyförbundet tillsammans med relevanta uppdateringar kopplat till utredningen.

Nuvarande tävlingsstruktur (baserat på säsongen 2025/2026)

Ungdoms-SM

Flickor och pojkar födda 2009 eller senare ges möjlighet att spela Ungdoms-SM för 16-åringar. Ungdoms-SM avgörs i nuvarande form i tre steg:

1. Kvalspel där man spelar i 3 eller 4-lagsgrupper. Beroende på antal anmälda lag så går ett eller två lag vidare till nästa steg. Kvalspelet genomförs i oktober/november.
2. Regionsslutspel där man spelar i 3 eller 4-lagsgrupper. 16 lag avancerar till nästa steg. Regionslutspelet genomförs i februari.
3. Slutspel. 16 flick- och 16 pojklag går till slutspelet där varje lag lottas in i varsin 4-lagsgrupp. 1:an och 2:an i respektive grupp går till A-slutspel och 3:an och 4:an i respektive grupp går till placeringsmatcher. Slutspelet spelas i april.

77 flicklag och 104 pojklag är anmälda.
Samtliga matcher spelas 3 x 15 minuter rullande tid, där de 3 sista i period 3 spelas med effektiv speltid. Pauslängden är 5 minuter.

Juniorallsvenskan

Flickor och pojkar födda 2007 eller senare ges möjlighet att delta i Juniorallsvenskan.

Juniorallsvenskan spelas i serieform med 9–10 lag/serie och i undantagsfall 8, 11 eller 12 lag/serie där lagen möts i dubbelmöte, hemma och borta. Startvecka 38 och sista omgång vecka 9 eller 10.

Lag 1–4 avancerar till kvalspel, som utformas beroende på antal anmälda lag och antalet serier. Från detta kvalspel avancerar 16 flick- och 16 pojklag till Junior-SM, slutspel. Där lottas lagen in i varsin 4-lagsgrupp där 1:an och 2:an i respektive grupp går till A-slutspel och 3:an och 4:an i respektive grupp går till placeringsmatcher. Kvalspel pågår under veckorna 11–13. Slutspelet spelas sedan 17–19 april.

78 flicklag och 100 pojklag är anmälda.

Samtliga matcher spelas 3 x 20 minuter effektiv tid i seriespelet, vid slutspelet spelas vissa matcher 2 x 20 minuter. Pauslängden är för samtliga 10 minuter.

För både Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan ges möjlighet för föreningar att ansöka om kombinerat lag. Detta betyder att två föreningar kan ha ett gemensamt lag att delta med. Regleras genom att båda föreningarna gemensamt inte får ha mer än max 25 spelare ur de två äldsta åldersklasserna. Exempelvis för Juniorallsvenskan så får föreningarna inte ha fler än max 25 spelare födda 2007 och 2008 gemensamt, medan födda 2009 och 2010 gäller för Ungdoms-SM.

Lokala/regionala serier specialidrottsförbundet (SDF)
Våra 19 distrikt har idag antingen egna serier eller samarbeten mellan två eller flera distrikt för att säkerställa tävlingsverksamhet och matcher för sina föreningar för målgruppen 15–20 år. Många lag kombinerar spel i SDF:s egna serier med spel i Juniorallsvenskan och/eller Ungdoms-SM för att få fler matcher och möta nya lag som en del av spelarutvecklingen.

Distrikts-SM (DSM)
DSM spelas årligen och i huvudsak för en ålderskull i taget. Spelare födda tidigast 2009 är den kull som är aktuell för spelåret 2025–26. Mindre SDF, enligt licensstatistik får möjlighet att efter uträkningsnyckel ta med spelare från yngre årskull.

Tävlingen utformas med gruppspel i grupper om 4 eller 5 lag. Lag placerade på plats 1 och 2 avancerar till A-slutspel och lag placerade på plats 3, 4 till B-slutspel och 5:e placerade lag går direkt till placeringsmatcher. Datum för SM:et är trettondagshelgen, 3–6 januari 2026.

Samtliga matcher spelas 3 x 15 minuter effektiv speltid. Pauslängden är 5 minuter.

Licensstatistik

Licensstatisk innebandy - åldersgrupperna födda 1996–2017

Svenska Innebandyförbundet (SIBF) följer noggrant licensutvecklingen på olika nivåer. Till detta arbete finns framtagna siffror rörande licensutvecklingen från 7–20 år för åldersgrupperna 1996–2017 för att ge en bild av utvecklingen över tid.

	20 år	19 år	18 år	17 år	16 år	15 år	14 år	13 år	12 år
	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor
2012									3180
2011								2850	3032
2010							2432	2777	3087
2009						1861	2208	2471	2832
2008					1369	1802	2141	2584	2979
2007				1194	1395	1775	2309	2781	3223
2006			1003	1186	1466	2109	2666	3159	3375
2005		747	913	1096	1510	2041	2524	2803	3095
2004	678	807	1032	1404	1669	2252	2624	3042	3403
2003	629	740	1043	1243	1659	2063	2478	2900	3269
2002	583	777	960	1199	1497	1920	2399	2861	2998
2001	662	720	1009	1182	1491	1990	2581	2820	2953
2000	490	648	850	1111	1421	2026	2350	2663	2816
1999	542	648	905	1130	1537	1956	2312	2627	2940
1998	479	617	825	1024	1265	1785	2255	2677	2901
1997	499	584	788	1004	1268	1931	2493	2762	2945
1996	445	609	821	977	1355	2233	2618	2940	3011

*Utvecklingen på flicksidan i antal. Vertikalt visas utvecklingen av antalet flickor för en viss ålder. Horisontellt visas utvecklingen för en åldersgrupp från 12 år och uppåt

	20 år	19 år	18 år	17 år	16 år	15 år	14 år	13 år	12 år
	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar
2012									5519
2011								4619	5405
2010							3860	4755	5577
2009						3185	3898	4891	5937
2008					2471	3153	3971	5203	6250
2007				1955	2339	3073	4077	5180	6390
2006			1747	2067	2504	3534	4604	5810	6553
2005		1370	1727	2044	2583	3546	4720	5628	6609
2004	1238	1368	1803	2208	2703	4000	4939	5955	7019
2003	1330	1468	1900	2152	2919	3898	4973	6181	7737
2002	1224	1416	1687	2143	2746	3768	5002	6618	7454
2001	1258	1242	1843	2200	2897	3996	5352	6212	6832
2000	1164	1445	1911	2301	2941	4315	5286	6179	7037
1999	1185	1332	1809	2208	2969	4136	4944	6026	6870
1998	1170	1423	1897	2347	3144	4394	5557	6660	7483
1997	1107	1332	1713	2087	2724	4380	5608	6570	7488
1996	1236	1439	1866	2209	2948	4830	5895	6812	7566

*Utvecklingen på pojksidan i antal. Vertikalt visas utvecklingen av antalet flickor för en viss ålder över tid. Horisontellt visas utvecklingen för en åldersgrupp från 12 år och uppåt.

Svenska Innebandyförbundet (SIBF) vill uppmärksamma följande kopplat till statistiken för de senaste 20 åren:

- Licenssiffrorna för flickor 7–12 år och pojkar 7–10 år har ökat markant. Tävlingsenheten noterar därmed att Svensk Innebandy har utvecklat sin förmåga att attrahera barn att spela innebandy i dessa ålderskategorier.
- Licenssiffrorna för flickor 13–15 år har minskat och särskilt vid 15 års ålder. Åtgärder behöver vidtagas för att vända denna trend där en minskning skett trots att basen d.v.s. antalet flickor i åldern 7–12 år har ökat markant.
- Licenssiffrorna för pojkar 11–15 år har minskat och särskilt i åldern 14–15 år. Åtgärder behöver vidtagas för att vända denna trend där en minskning skett trots att basen d.v.s. antalet pojkar i åldern 7–10 år har ökat markant.
- Licenssiffrorna för flickor i åldern 16–20 år ökar trots tappet i licenssiffrorna för flickor 13–15 år.
- Licenssiffrorna för pojkar i åldern 16–20 år visar att det tapp som uppstått under åren 11–15 år minskar markant för varje år i åldern 16–18 år vilket medför att licenssiffrorna till slut ökar i ålderskategorin 19–20 år.

Siffrorna ovan bekräftas också om man studerar statistiken för det %-la tappet mellan olika ålderskategorier.

	20 år/19 år	19 år/18 år	18 år/17 år	17 år/16 år	16 år/15 år	15 år/14 år	14 år/13 år	13 år/12 år
	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor	Flickor
2012								
2011								94,00%
2010							87,58%	89,96%
2009						84,28%	89,36%	87,25%
2008					75,97%	84,17%	82,86%	86,74%
2007				85,59%	78,59%	76,87%	83,03%	86,29%
2006			84,57%	80,90%	69,51%	79,11%	84,39%	93,60%
2005		81,82%	83,30%	72,58%	73,98%	80,86%	90,05%	90,57%
2004	84,01%	78,20%	73,50%	84,12%	74,11%	85,82%	86,26%	89,39%
2003	85,00%	70,95%	83,91%	74,92%	80,42%	83,25%	85,45%	88,71%
2002	75,03%	80,94%	80,07%	80,09%	77,97%	80,03%	83,85%	95,43%
2001	91,94%	71,36%	85,36%	79,28%	74,92%	77,10%	91,52%	95,50%
2000	75,62%	76,24%	76,51%	78,18%	70,14%	86,21%	88,25%	94,57%
1999	83,64%	71,60%	80,09%	73,52%	78,58%	84,60%	88,01%	89,35%
1998	77,63%	74,79%	80,57%	80,95%	70,87%	79,16%	84,24%	92,28%
1997	85,45%	74,11%	78,49%	79,18%	65,67%	77,46%	90,26%	93,79%
1996	73,07%	74,18%	84,03%	72,10%	60,68%	85,29%	89,05%	97,64%

*Behållaperspektivet i % på flicksidan. Vertikalt visas utvecklingen för en viss ålder över tid. Horisontellt visas utvecklingen för en särskild åldersgrupp från 12 år och upp hur många procent som stannar kvar per år.

Vid studie av denna statistik vill Svenska Innebandyförbundet (SIBF) särskilt belysa följande:

- Det procentuella tappet för flickor i ålderskategorin 15–20 år har en mycket positiv utveckling. Detta gäller särskilt i åldern 15–17 år där procentuellt fler flickor fortsätter att spela innebandy år för år. Utvecklingspotentialen finns i ålderskategorin 13–15 år där utvecklingen är negativ.

	20 år/19 år	19 år/18 år	18 år/17 år	17 år/16 år	16 år/15 år	15 år/14 år	14 år/13 år	13 år/12 år
	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar	Pojkar
2012								
2011								85,46%
2010							81,18%	85,26%
2009						81,71%	79,70%	82,38%
2008					78,37%	79,40%	76,32%	83,25%
2007				83,58%	76,11%	75,37%	78,71%	81,06%
2006			84,52%	82,55%	70,85%	76,76%	79,24%	88,66%
2005		79,33%	84,49%	79,13%	72,84%	75,13%	83,87%	85,16%
2004	90,50%	75,87%	81,66%	81,69%	67,58%	80,99%	82,94%	84,84%
2003	90,60%	77,26%	88,29%	73,72%	74,88%	78,38%	80,46%	79,89%
2002	86,44%	83,94%	78,72%	78,04%	72,88%	75,33%	75,58%	88,78%
2001	101,29%	67,39%	83,77%	75,94%	72,50%	74,66%	86,16%	90,93%
2000	80,55%	75,61%	83,05%	78,24%	68,16%	81,63%	85,55%	87,81%
1999	88,96%	73,63%	81,93%	74,37%	71,78%	83,66%	82,04%	87,71%
1998	82,22%	75,01%	80,83%	74,65%	71,55%	79,07%	83,44%	89,00%
1997	83,11%	77,76%	82,08%	76,62%	62,19%	78,10%	85,36%	87,74%
1996	85,89%	77,12%	84,47%	74,93%	61,04%	81,93%	86,54%	90,03%

*Behållaperspektivet i % på pojksidan. Vertikalt visas utvecklingen för en viss ålder över tid. Horisontellt visas utvecklingen för en särskild åldersgrupp från 12 år och upp hur många procent som stannar kvar per år.

Vid studie av denna statistik vill Svenska Innebandyförbundet (SIBF) särskilt belysa följande:

- Det procentuella tappet för pojkar i ålderskategorin 15–17 år har en mycket positiv utveckling medan siffrorna är konstanta i ålderskategorin 18–20 år. Utvecklingspotentialen ligger i ålderskategorin 13–15 år där utvecklingen är negativ.

Deltagarstatistik i jämförelse med lagbollsporter

Riksidrottsförbundet (RF) är idrottsrörelsens samlande organisation. Precis som att SIBF följer licensutvecklingen inom Svensk Innebandy följer RF utvecklingen på en övergripande nivå för sina medlemsförbund, för närvarande 72 till antalet. Bilden nedan är en jämförelse mellan innebandyn och lagbollssporterna basket, handboll och volleyboll tillsammans. I horisontell linje anges hur många deltagare idrotterna har under ett specifikt år (ex 2021) i olika åldrar. I den vertikala linjen anges hur många deltagare idrotterna har i en viss ålder (ex 14 år) över flera år. I de diagonala linjerna (färgerna) kan man följa utvecklingen i en ålderskull över tre år. Procentsatsen anger hur många deltagare idrotterna behåller från år till år.

JÄMFÖRELSE MELLAN IDROTTER

RF – LOK-stödsiffror 2021-2024 Statistik - Riksidrottsförbundet

Antal deltagare/100 invånare (+ 21-39 %)

Lagbollssport		20 år		19 år		18 år		17 år		16 år		15 år		14 år
Basket	2024	1,77	75%	2,46	79%	3,13	79%	3,98	76%	5,29	79%	6,77	81%	8,28
Handboll	2023	1,76	73%	2,37	78%	3,1	77%	3,95	77%	5,26	80%	6,71	83%	8,32
Volleyboll	2022	1,68	80%	2,41	86%	3,03	84%	4,01	76%	5,1	80%	6,55	87%	8,06
	2021	1,43		2,1		2,81		3,6		4,94		6,36		7,56

Antal deltagare/100 invånare

Innebandyn		20 år		19 år		18 år		17 år		16 år		15 år		14 år
	2024	1,87	75%	2,32	84%	2,77	82%	3,1	79%	3,91	79%	4,88	82%	5,94
	2023	1,94	77%	2,51	84%	2,76	82%	3,39	77%	3,94	79%	4,96	80%	5,98
	2022	1,93	86%	2,51	88%	3	84%	3,36	76%	4,38	77%	4,99	80%	6,18
	2021	1,82		2,25		2,84		3,56		4,45		5,67		6,27

(+ 5-21 %)

*Statistik från RF:s hemsida Forskning och statistik - Riksidrottsförbundet 2026.

Vid en anblick av denna statistik kan följande belysas:

- Att innebandyn har en stor verksamhet mellan 15–20 år.
- Siffrorna bekräftar innebandyns interna licenssiffror kopplat till utveckling över tid. Innebandyn har en stark retentionsgrad (Behålla) för målgruppen 15–20 år.
- I en jämförelse med lagbollssporterna basket, handboll och volleyboll så är de tillsammans större än innebandyn vid 14 års ålder. När spelarna år 20 år är dock innebandyn större. Vilket sätter innebandyns retentionsgrad i ytterligare en kontext som visar på innebandyns utveckling.

Utvecklingsmiljöer & omvärld

Goda utvecklingsmiljöer är en viktig förutsättning för att spelare både ska känna trygghet och utvecklas. Faktorer som stärker möjligheterna att behålla spelarna över en längre tid och utvecklas i linje med de olika ambitioner spelarna har.

Våra föreningar är den naturliga hemmamiljön där spelarna bygger relationer, tränar och spelar matcher. Ledarna har en nyckelroll i att skapa en trygg och kvalitativ verksamhet. Införandet av ett utbildningskrav är en del i att säkerställa en så god utvecklingsmiljö som möjligt.

Två ytterligare utvecklingsmiljöer inom Svensk Innebandy är Riksinnebandygymnasiet (RIG) & Nationellt Godkända Idrottsutbildningar (NIU). Svensk innebandy har idag 31 NIU-skolor placerade runt om i Sverige. Fördelningen av skolor/elevplatser är baserat på licensunderlag, vilket syftar till att skapa en så jämna konkurrenssituation som möjligt oavsett var i landet du spelar. Syftet med NIU är utbilda spelare till nationell elit (SSL). Utbildningen är treårig där Svenska Innebandyförbundet har en viktig roll att tillsammans med NIIU-instruktörerna utveckla det idrottsspecifika innehållet i utbildningen.

RIG är placerat i Umeå och fick godkänd status av Riksidrottsförbundet (RF) 2002. Idag har RIG 48 platser över en treårsperiod. Vilket innebär att skolan tar in 8 tjejer och 8 killar varje år. Till skillnad från NIU så har RIG ett eget lag som spelar i förbundsseriesystemet för dam och herr samt i Juniorallsvenskan (JAS).

Totalt innebär dimensionen inom RIG/NIU att vi har ca 1300 elever i systemet på en treårsperiod.

Som komplement till RIG och NIU finns även ett antal LIU-skolor (lokal idrottsutbildning) med innebandyinriktning i Sverige. Till skillnad från RIG/NIU får inte intag av elever på LIU göras på några sportsliga grunder utan endast på betygskriterier.

U-19-landslag

Svensk Innebandy har två U-19 landslag, ett på dam- och ett på herrsidan. Målsättningen för landslagen är att ”gå till final vid varje mästerskap”. VM spelas vartannat år och lagen består i huvudsak av spelare från årskurs 2 & 3 i gymnasiet. Verksamheten omfattar ca 4 samlingar per säsong och landslag.

Internationellt

Kopplat till elitmiljöer och resurser får Sverige anses ha goda förutsättningar att varje år spela om VM-guld i samtliga klasser. Utvecklingen de senaste åren visar dock att framför allt topp 4 nationerna har blivit jämnare inbördes. Sveriges konkurrenter har jämförbara ekonomiska resurser och jobbar sen lång tid tillbaka både strukturerat och målmedvetet med ledar- och spelutveckling på en hög nivå.

Som jämförelse har även flera av våra konkurrerande nationer landslagsverksamhet för U-17 samt en samlad spelarutvecklingsmodell för motsvarande röd nivå i SIU-modell. Detta skapar en ökad konkurrens för vårt U-19-landslag kopplat till förberedelser.

Resultat

I detta avsnitt redovisas resultat från utredningens delarbeten.

Specialidrottsförbund (SDF)

Med en arbetsgrupp som drivande och samlande kraft för Svensk Innebandys 19 distrikt har arbetsgruppen lagt fram följande förslag på förändringar. Förslagen bygger på diskussioner inom arbetsgruppen, med stöd i forum med samtliga SDF. Förslagen nedan är gruppens formuleringar.

Glasögon

Åldern för krav på glasögon ska höjas och innefatta samtliga lokala och nationella ungdoms och juniorserier. Kravet gäller i samtliga serier där högsta tillåtna ålder är 20 år eller lägre. Att notera är att om en spelare som är 20 år eller yngre spelar i en seniorserie så omfattas inte spelaren av kravet.

Motivering
Arbetsgruppen anser att glasögon är en skyddsutrustning som kan rädda utövare från allvarliga ögonskador. I takt med att regelverket att klubborna används på högre höjder samt att spelet också ökar i fart, så ökar också risken för allvarliga skador. Glasögonen har också utvecklats till vara bättre och mer anpassade för inomhusidrott. Ett exempel att är SSL-domare använder glasögon och spelare i andra länder, exempelvis Finland.

I Folksams material kan följande statistik kopplat till försäkring göras:

Sport:	**Herr/dam**
Innebandy	5%/3%
Fotboll	1%/1%
Ishockey	1%/0%
Handboll	1%/1%
Basket	1%/1%

Ungdoms-SM (USM)

Behörig ålder

Högsta tillåtna ålder för USM höjs med 1 år. Från 16 till 17 år spelåret inleds (från år 1till år 2 på gymnasiet).

Motivering
Idag är 16 års åldern, första året på gymnasiet, ett intensivt år. Flytt av USM minskar antalet händelser för intensiva första året på gymnasiet.

Minimiålder
Införande av minimiålder låses till av att vara två (2) årskullar med en generell dispens om tre plus en (3+1), för spelare som är 1 år yngre än avsedd lägsta ålder.

Motivering
Arbetsgruppen anser att det ska införas en minimiålder för att deltaga i USM. Idag har vi deltagare som är 13 år och tar plats före 15–16 åringar. Föreningar anmäler sig till ett USM med klart syfte att ta sig så långt som möjligt och deltaga i SM-slutspelet. Med detta kommer också de största problemen: SM titlar räknas högt och lag/föreningar ser USM som en viktig tävling. Detta bjuder till oönskade toppningar och selekteringar.

I SIU-modellen så är det inte tillåtet att toppa eller selektera upp till året spelaren fyller 15 år.

En utmaning är att det finns föreningar som numerärt inte kan deltaga om det inte tillåts att ha yngre spelare, eller att spelaren inte har någonstans att spela.

Tillåta två lag från samma serie
Tävlingsregionen ges möjlighet att behovspröva om en förening ska få anmäla två lag.

Motivering
Arbetsgruppen har förståelse för att det finns föreningar som har en bred ungdomsverksamhet och att det numerära antalet spelare kan uppgå till att täcka två lag. Dock vill vi inte ge en generell tillåtelse till att en förening kan anmäla två lag, utan vi anser att tävlingsregionen som också är närmast kan besluta om föreningen tillåts eller inte. Tävlingsregionen ska kunna säga nej om man ser en tydlig övergång av spelare till en förening.

Arbetsgruppen tror inte att föreningar kommer vilja anmäla två lag i någon större utsträckning då detta även kan ses som problematiskt från föreningshåll. Att ”låsa” truppen med första matchen kan från ett föreningsperspektiv ses som mindre flexibelt och skapa sättningar i form av A- och B-lag.

Tillåta 3 överåriga spelare
Inga dispenser för överåriga ska tillåtas i USM.

Motivering
Arbetsgruppen anser att det inte skall tillåtas då detta lätt kan bli en sportslig orättvisa.

Juniorallsvenskan (JAS)

Utökad ålder
Högsta tillåtna ålder höjs med 1 år. Från 18 år till 19 år då spelåret inleds. (från år 3 till första årssenior).

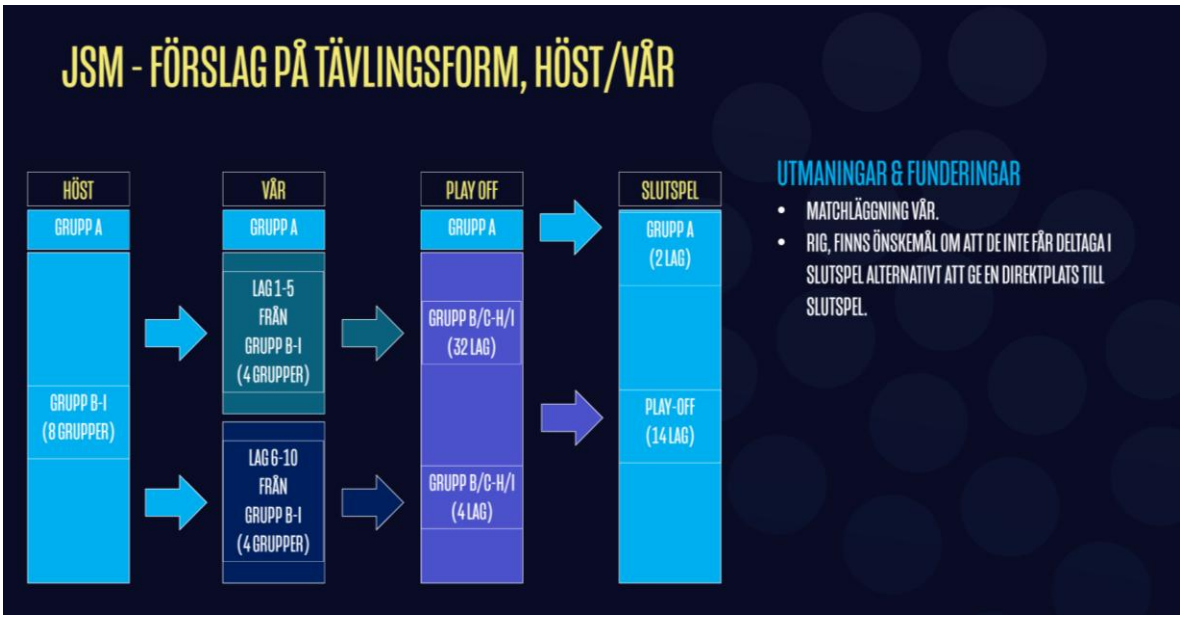
Motivation
Arbetsgruppen anser att en höjning av åldern för deltagande i JSM gynnar innebandyn i åldern 17–20 år. Det skulle med största sannolikhet även gynna belastningsproblematiken på 16-åringar då fler äldre spelare är aktiva i JSM och därmed tar deras plats.

Dispenser underåriga
Minimiålder införs och JSM låses till att vara fyra (4) ålderskullar. Inga dispenser för underåriga.

Motivering
Arbetsgruppen anser att det ska införas en minimiålder för att delta i JSM. Detta i ett led att skapa jämnare matcher och att förhindra allt för unga spelare deltar. Vi tror även att hetsen att byta förening för att spela JSM med röd licens kan minska och att mindre föreningar får behålla sina spelare en längre tid.

Tävlingsform
Ändring av tävlingsformen så att en höst och vår serie införs. Förslaget bygger på att serierna görs om vid jul där de bättre lagen i en grupp möter de bättre lagen ifrån en annan grupp. De sämre placerade lagen får möta de sämre placerade lagen från en annan grupp.

Motivering
Som en del i att förbättra matchspelet och dess jämnhet föreslår arbetsgruppen att en ny spelform införs för JSM. Arbetsgruppen tror att det kommer skapa jämnare matcher och därmed bli en mer utvecklande för den enskilde individen. De sämre lagen spelar om en play-in plats till kvalet som är under våren, så att det finns en chans efter jul. Arbetsgruppen tror det kommer vara stimulerande för lag/föreningar på ett sätt som gynnar att fler stannar kvar säsongen ut och fortsätter säsongen efter.

*arbetsgruppens förslag i bildform

Dubbellicens
Införa en ny dubbellicens som är specifik för JAS.

Motivering
Som en del i att hjälpa mindre föreningar att behålla sina spelare föreslår arbetsgruppen att införa en dubbellicens specifikt för JAS. Dagens system tvingar spelare att byta till den förening som avser spela JSM. Många spelare gör detta för att få chansen. Arbetsgruppen vill förhindra att ”onödiga” övergångar sker och att vägen tillbaka till ursprungliga föreningen inte blir så lång. Med förslaget möjliggör vi att spelare kan ansluta till ett lag i annan förening utan att ”överge” sin nuvarande förening. En förening där spelaren eventuellt numerärt gör skillnad.

Deltagande i antal lag
Införa en begränsning så att spelare endast kan representera en förening i JSM per säsong. Dispens kan ges av SIBF för synnerliga skäl. Exempelvis om spelaren bytt folkbokföringsadress och att avståndet till klubbadressen överstiger 200 km.

Motivering
Övergångar från mitten av januari till sista januari är i princip en enda stor värvningshets, lag/föreningar värvar enskilda spelare för att bli starkare Spelarna kommer från andra JAS-lag som inte längre har någon chans att nå slutspel. Det innebär också att det finns spelare som hamnar utanför i det nya laget, samtidigt som laget som tappar spelare drabbas negativt i det fortsatta seriespelet.

Summering arbetsgruppen specialidrottsförbund (SDF)
Efter höstens tävlingsträffar finns en tydlighet från distrikten att belastningen på 16-åringarna måste ändras genom att DSM och USM inte ska spela samma år för berörd åldersgrupp. Linjen har varit att flytta antingen DSM -1år eller + 1 år.

Till tävlingskongressen var majoriteten för att flytta DSM + 1 år. Distrikten har skickat in för – respektive nackdelar beträffande -1 år vs + 1 år.

Under tävlingskonferensen i mars och dess grupparbeten så ritades en ny linje som redan var med under tävlingsträffarna i höstas. Den linjen är att flytta USM i stället för DSM med + 1 år. Med denna linje är diskussionen kring SIU inte längre relevant för DSM och mindre distrikt kan ha lättare att genomföra DSM då antalet tillgängliga spelare normalt är högre vid 16 år ålder jämfört med 17 år.

Denna svängning för att det finns likheter mot andra idrotter och deras SM-tävlingar, Ishockeyn har U20, U18 och U16. Handbollen har U18, U16, U14. Den nya trappan kommer underlätta för många 16-åringar. Dock inte alla, problemet är att underlaget i distrikten är olika och vissa föreningar har inget val utan måste använda dessa spelare i flera serier.

Genom att ha en tydlig separering mellan ungdom och junior samt en utökad ålder för JSM med + 1, så vi menar att det blir en avlastning för stor majoritet av 16-åringarna. Att utöka JSM med + 1 år kommer att ge 17-åringarna en attraktiv tävling. Detta tillsammans med omläggning till seriespel där distrikten och tävlingsregionerna sätter hur frekvent matcher ska spelas.

Den nya linjen ger även utrymme att i framtiden ha en tävling för ungdomar (U15). Förslag på sådant upplägg skulle kunna vara dagens tävlingsform för USM alternativt att DM-mästare spelar ett tävlingsregionsmästerskap och sedan spelar om SM-titeln.

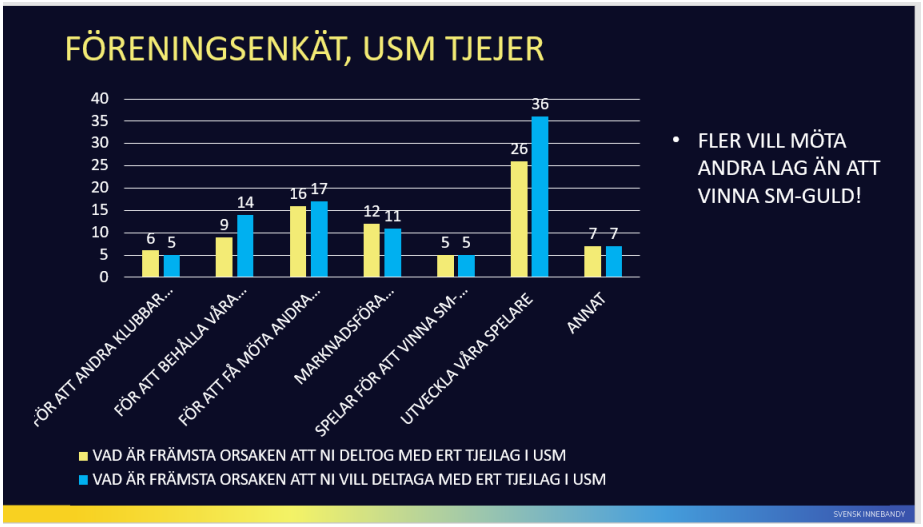
SDF arbetsgrupp
Niklas Johansson, (ordförande) Halland
Rickard Träff, Skåne
Daniel Kölborn, Stockholm
Peter Palander, Västernorrland
Bobby Hjelte, Västerbotten

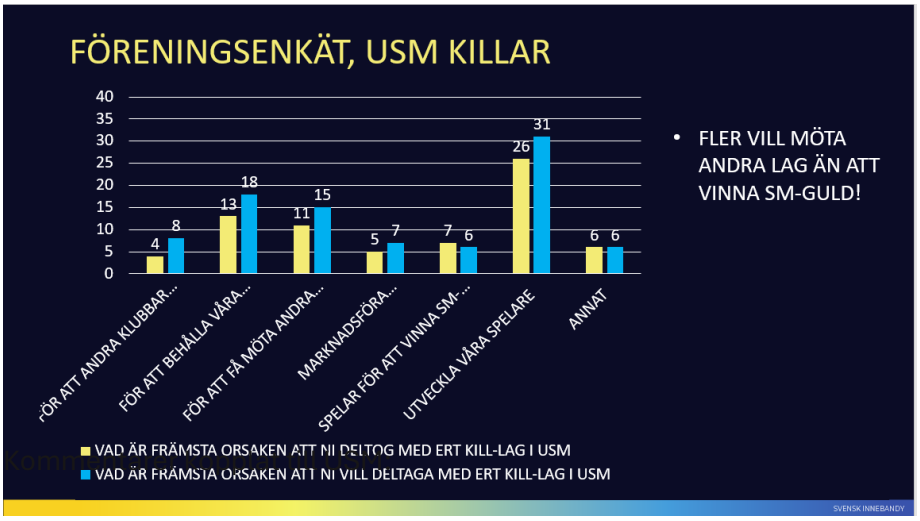
Föreningsenkät

En föreningsenkät gick ut under projektets gång. Ca 65 föreningar besvarade enkäten som syftade till att ta in kunskap om föreningarnas syn på verksamheten 15–20 år med fokus på USM & JAS.

USM (Ungdoms-SM)

Nedan följer några av svar och kommenterar från enkäten kopplat till USM.

Positiva upplevelser USM
”Bra matcher mot bra motstånd”
”Roligt att få tävla och att det betyder något”
”Lagom många matcher”
”Första gången de får tävla på riktigt”

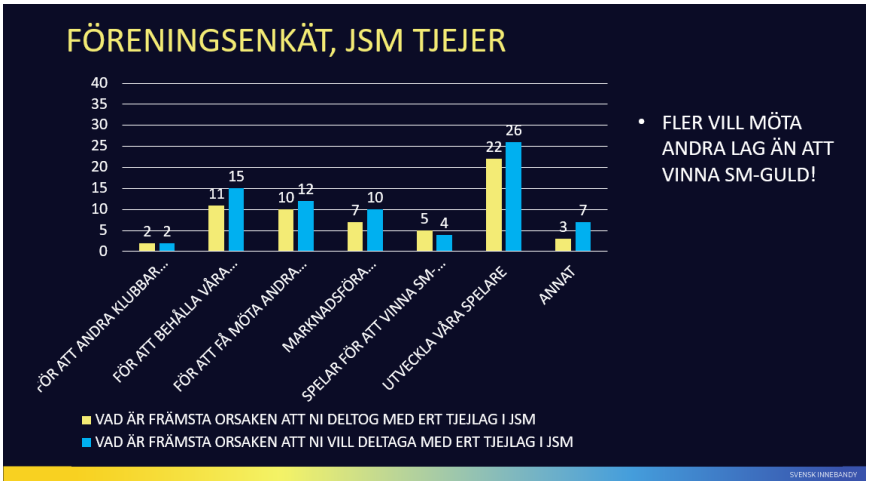
Utmaningar med USM
”Känns slumpartat, möter samma lag som i serie första omgången”
”Lottningen avgör helt och hållet vilka som kommer upp och konkurrerar”
”Vi förväntade oss mer än ett gruppspel mot ett akademilag”
”För få matcher, åker ut direkt”

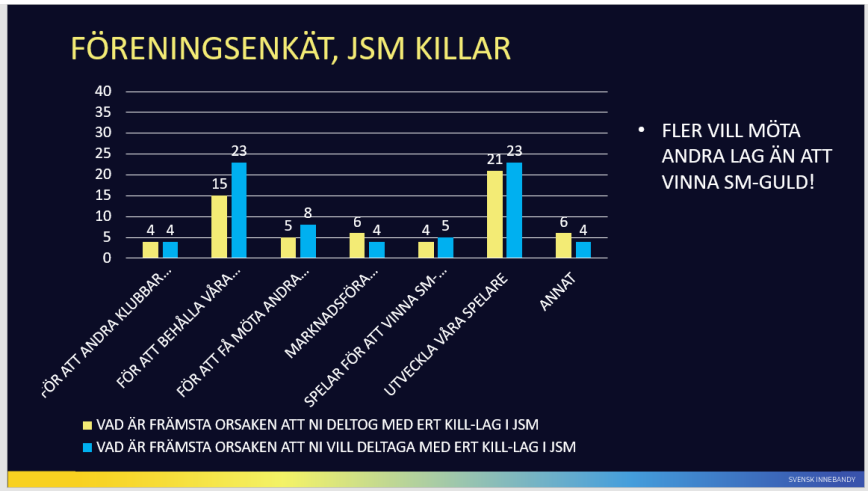
Belastning USM
”Distriktslag-SM samma år blir lite väl mycket”
”Tycker inte man ska spela samma år som DSM, belastningen är orimlig”
”Flera spelar i seniorlag också – blir för många matcher”
”Första året på gymnasiet är för tufft”

Förslag på utveckling USM
”Andra-chansen-kval i USM”
”Korta resor i början, mixa regioner senare”.

JAS (Juniorallsvenskan)

Nedan följer några av svaren från enkäten kopplat till JAS

Kommentarer kopplat till JAS:

Positiva upplevelser JAS
”Bra matcher och hög nivå”
”En bra väg in i seniorspelet”
”Motiverande med slutspel”
”Kul att möta lag från andra distrikt”

Utmaningar med JAS
”Det är alldeles för ojämn nivå”
”JAS driver värvningshets”
”Större föreningar plockar spelare, små föreningar dör”
” Fri anmälan gör att lag är alldeles för olika långt utvecklade”

Belastning JAS
”Många spelar JAS + HJ + Senior – blir orimligt mycket”
”Kombinationen med USM, DSM och skola blir för tufft”
”Dubbellicensen ökar belastningen orimligt”.

Förslag på utveckling JAS
”Dela serien i nivåer”
”Korta resor i början, mixa regioner senare”
”Fler matcher efter jul med jämna matcher”
”Striktare regler för övergångar och licenser”

Enkät Riksinnebandygymnasiet (RIG)/Nationell innebandyutbildning (NIU)

En enkät har skickats ut till våra 32 NIU och RIG för att få en tydligare bild av elevernas belastning. Instruktörerna har även fått göra medskick kopplat till USM, DSM och JAS.

20 av 32 NIU besvarade enkäten.

Belastning
När det kommer till belastning så ombads NIU-instruktörerna att skatta eleverna från 1–5 och göra det per årskurs på gymnasiet. Instruktörerna ombads även skatta hur mycket som påverkas av matcher respektive träningar.

BELASTNING

	SKATTNING	TOTALT	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3	MATCHER	TRÄNINGAR
BELASTNING NIU	1 – 5	4,0	4,5	3,7	3,8	4,3	3,5
BELASTNING RIG	1 – 5	3,0	3,0	3,0	3,0	4,0	2,0

Väldigt låg - Balans - Väldigt hög

*svar på enkäten från NIU & RIG.

Som väntat går det att se en tydlig skillnad i upplevelsen mellan RIG- och NIU-elevers vardag. Där RIG tränar och spelar matcher med samma lag.

För NIU-eleverna ser det annorlunda ut med träningar dagtid på skolan samt träningar och matcher i föreningen på kväll och helger. Det är inte ovanligt att eleverna på NIU även spelar i fler av förenings lag vilket i de flest fall medför än mer träningar som en del av förberedelserna till matcherna.

Det är också tydligt att första året på gymnasiet är särskilt belastande. Ny miljö som ny skola, eventuell flytt, nya lag, USM och DSM samma år samtidigt som många spelar JAS. Det finns även spelare som befinner sig i seniormiljö.

Exempel på röster från NIU-instruktörer:

”Vi upplever att eleverna spelar för många matcher, framför allt de som ska tävla på flera olika nivåer (röd, DJ/HJ, JAS & senior). Många i åk 1 spelar även DSM. Vi tycker att belastningen ska vara hög kopplat till träningsbelastning men att för mycket matcher leder till att den (belastningen) blir svårkontrollerad och i många fall för hög.”

”Både distriktslag och DSM samt USM tar mycket tid och kraft för elever i åk 1 samtidigt som de bytt skola, börjat en ny skolform och några har kanske också flyttat hemifrån till eget boende på annan ort. Allt sammantaget gör att första året på gymnasiet och NIU är tufft”

”Vi anser att två matcher i veckan är rimligt om dessa är på olika nivåer. Det som gör att belastning blir hög är antalet träningstimmar/vecka. Eleverna pressas till att tacka Ja till träningar på högre nivå men får inte möjlighet att ta bort träning på lägre nivå för att jämna ut belastning, för att då gå miste om speltid. Problemet ligger vad vi tycker i antal träning/vecka. Detta gör i sin tur att vi har bristande motivation, mental trötthet och småskador.”

”Som grupp är träningsbelastningen generellt hög, framför allt har spelarna en hög innebandybelastning som är påfrestande. Att variera träningen med annan typ av belastning som styrka, cykel mm anser vi minskar innebandybelastning men i och med fortsatt träning så skattar vi fortsatt belastning som hög”.

”SDF-SM blir en väldigt stor extra belastning i åk 1. I takt med ökad träningsmängd, högre krav och belastning i skolan så blir det en väldigt stor skillnad första året. År två brukar bli ett mellanår där det för flera blir mindre matcher.”

Spelarutvecklingsperspektiv

För att balansera och bredda perspektiven i utredningen som av natur blir väldigt tävlingsdetaljerade har arbetsmöten och samtal skett med en grupp initierade och erfarna innebandykompetenser. Fokus har varit att få inspel på förslag i utredningen och sätta blicken på att binda ihop spelarutveckling och tävling i en nationell spelarutvecklingsplan som ger en röd tråd genom hela verksamheten.

Nyckelnedslag från arbetsgruppen:

- Resultat är inte allt. Centralt är att tävlingen blir ett verktyg för att skapa energi till spelargruppen att jobba vidare med på hemmaplan = långsiktighet före kortsiktiga resultat.
- Svensk Innebandy behöver tydliggöra ägandeskapet mellan förening och NIU för spelarna/eleverna på gymnasiet. Förslagsvis ska ansvaret ligga på NIU.
- Belastningen på 16 år tuff. Det händer mycket under det första året på gymnasiet som påverkar spelarna. Behöver ha en lösning för detta.
- Positiva till förslaget att endast representera ett JAS-lag för att minska övergångshetsen.
- Ojämna matcher – mängden och hur stort problemet är kan lätt bli subjektivt. Gruppen noterar dock att det är en del unga spelare i vissa tävlingar som kan vara en del av orsaken. Då förutsättningarna skiljer sig åt i distrikten kan utmaningarna se lite olika ut.
- Svensk Innebandy behöver träffa spelarna betydligt tidigare utifrån ett spelarutvecklingsperspektiv. Spelarna är inte tillräckligt bra utbildade när de börjar på ett RIG eller NIU.

- Svensk Innebandy behöver jobba närmre tränarna. Tränarkåren är en nyckelfaktor i utvecklingen av Svensk Innebandy för att inte tappa vårt försprång i antalet spelare i en internationell kontext.
- Öka antalet forum och utbildningar där vi pratar spel- och spelarutveckling.
- DSM 15 & 17 hade varit en intressant kombination för att följa spelarna över tid med lite olika upplägg. Förstår att detta är en resursfråga.
- Vid ett (1) DSM – klart positiva till DSM 15 år. I kombination med en tydlig och reglerad uttagningsprocess som även har koppling till spel- och ledarutveckling. Syftet med helheten är att börja utbilda kommande bredd och elitspelare redan på röd nivå för att stärka spelarutveckling, samlad kunskap och motivation hos spelare och ledare.

Nationellt Spelarutvecklingskoncept
På följande sida har ett utkast tagits fram på hur ett nationellt spelarutvecklingskoncept skulle kunna se ut. Syftet är att börja utbilda spelare (och ledare) i nyckelmoment i större utsträckning redan på röd nivå. Målet är motivera och utveckla spelarutvecklingen genom en nationell och gemensam röd.

Utbildningen sker i distriktens regi två-tre gånger per år under lämpliga tidpunkter under säsongen. Gärna på gemensamma och spelfria dagar som blir till nationella utbildningsdagar. Tillfällena ska vara öppet för alla där både förbundskaptener från SDF och NIU-instruktörer skulle kunna nyttjas som kvalitetssäkring i verksamheteten.

Uttagningen regleras tydligt där moment åtta (8) i föreslaget blir det sista öppna. Ca 8 månader före DSM får uttagningar börja ske kopplat till DSM. Det skulle vara en modell som binder ihop spelarutveckling och tävling där fler spelare kan ta del av ett program över tid och där uttagningsprocessen regleras på ett tydligt sätt.

*övergripande bild hur ett förslag på spelutveckling på röd nivå skulle kunna se ut. Utvecklingsplanen är en del i helhetskoncept kopplat till DSM 15.

Utredningens förslag

I detta avsnitt presenteras de förslag som den gemensamma arbetsgruppen för SIBF & SDF kommit fram till baserat på projektets helhet och syfte. Avsnittet tar också upp det förväntade effekter som förväntas uppnås.

Förslag kopplat till Distriktslags-SM (DSM)

Strukturell nivå

- DSM flyttar från 16 år till 15 år (- 1 år).
- SDF-SM fortsätter att spelas i januari.
- Implementera ett nationellt spelarutvecklingskoncept kopplat till DSM.

Lagnivå

- En begränsad dispens införs för distrikt som inte får ihop lag. Dispens gäller för överåriga spelare, max ett år äldre. Begräsningen syftar till att dispensen ska gälla få distrikt och ett mindre antal spelare.

Spelarnivå

- Uttagningsprocessen regleras för att gå i linje med SIU. Inga uttagningar sker före maj månad året innan SDF-SM. (ca 8 månader). Uttagningsprocessen blir en del av avslutningen i det nationella spelarutvecklingskonceptet.

Förslag kopplat Ungdoms-SM (USM)

Strukturell nivå

- USM fortsätter att spelas upp till 16 år.
- En miniålder införs på 14 år (inga dispenser)**.** USM spelas över tre åldersklasser – årskurs 8, årskurs 9 samt År 1 Gymnasiet.
- Regionsslutspelet avskaffas och ersätts av ett utökat seriespel likt JAS. Utformningen bygger på det förslag som togs fram av SIBF under kvartal 1 2025.

Lagnivå

- Förening har möjlighet att delta med två lag. **Endast 1 lag** från föreningen har dock möjlighet att delta i playoff/slutspel. *
- Två lag från samma förening ska möta varandra i någon av de tre inledande omgångarna för att undvika påverkan i slutet av seriespelet.
- Kombinerade lag tillåts. Urvalet utökas och baseras på tre ålderskullar mot dagens två.
- Inga överåriga tillåts.

**SDF arbetsgrupp ska ta fram hur bestämmelsen ska utformas i seriekraven gällande deltagande med två lag U-SM.*

Spelarnivå

- En spelare får endast representera ett av föreningens två lag i USM.
- En spelare som gör en flytt mellan två USM-lag får inte spela playoff/slutspel i det nya laget. Övergångar dock fortsatt möjligt fram till den 31 januari.

Förslag kopplat Junior-SM (JAS)

Strukturell nivå

- JSM fortsätter som idag upp till 18 år (till och med år 3 på gymnasiet).
- En minimiålder införs på 16 år. JSM spelas över tre åldersklasser (År 1,2 och 3 på gymnasiet). En generell dispens införs för två (2) fria spelare, som går i årskurs 9 för att hjälpa föreningar att få ihop lag.

Lagnivå

- En förening får endast deltaga med ett (1) lag i JSM.
- Kombinerade tillåts. Urvalet utökas och baseras på tre ålderskullar mot dagens två.

Spelarnivå

- En spelare som flyttas mellan två lag som deltagit i JAS får inte delta i det nya lagets playoff/slutspel. Övergångar är dock fortsatt möjligt fram till den 31 januari.
- En översyn av dagens dubbellicens kommer att ske under sommaren/hösten 2026 för beslut under tävlingskongressen 2026. Syftet är att inkludera spelare på JAS nivå och undvika att spelare som vill testa på JAS-spel ska behöva byta förening permanent – med den ökade risken att lag urholkas.

Övrigt

Glasögon

Under tävlingsutredningen har även frågan om krav på glasögon diskuterats. Ett förslag kommer efter diskussion att beredas för beslut under tävlingskongressen 2026. SIBF och SDF är överens om att kravet på att bära glasögon ska utökas och även innefatta all tävlingsverksamhet på juniornivå. Vilket innefattar DSM, USM samt JSM. På SDF-nivå behöver detta anpassas då SDF kan ha juniorserier för spelare upp till 19/20 år.

Kravet på glasögon regleras på serienivå. Vilket innebär att en spelare som är i junioråldern (ex 17 år) och deltar i en seniormatch inte omfattas av kravet. Detta för att underlätta domarnas arbete att leda matcherna.

SDF:s arbetsgrupp tar fram ett förslag på hur bestämmelsen ska utformas i tävlingsbestämmelserna.

Förväntad effekt av förslagen

1) Minskad belastning

Genom föreslagna förändringar ges förutsättningar ur ett strukturellt perspektiv att minska belastningen på spelarna.

- Tydligare åldersmässig uppdelning av DSM, USM och JSM
- Införande av miniålder

2) Stärkt utveckling på röd nivå

- Implementering av nytt upplägg för USM syftar till att stärka utvecklingen på röd nivå – likt den utveckling vi sett på svart nivå genom JAS under åren.

- Ett nationellt utvecklingsprogram för spelarutveckling implementeras med syfte öka kompetens och motivation genom att stötta fler spelare på röd nivå. Detta hjälper både en kommande bredd och elit. Vi skapar genom utbildningsstrukturen även ett ledarutvecklingsprogram som stärker Svensk Innebandy på sikt.

- DSM flyttar till 15 år. Genom flytten av DSM får vi en mer naturlig spelarutvecklingstrappa.

  Identifierande fördelar med en flytt av DSM till15 år:

  - *DSM blir ett naturligt avslut för verksamheten på röd nivå.*
  - *Tillhörighet – spelarna spelar DSM med de spelare man spelare man spelar med och mot under uppväxten. Alla spelar på samma ”nivå”.*
  - *Svensk Innebandy får en större möjlighet att styra strukturen i distriktens förberedelser samt använda förberedelserna till en nationell utbildningsplan.*
  - *Möjlighet till en nationellt kompetenshöjande ledarutbildning, involvering av DSM-ledare. En bra möjlighet till fler forum för att nå nya målgrupper.*
  - *Detta inbjuder till en ökad kompetens kopplat till fysik, tekniskt och taktiskt för både bredd och kommande elit redan under röd nivå.*
  - *Verksamheten får en tydligare koppling till skolverksamheten (RIG/NIU) som är en viktig del i svensk innebandys utbildningssystem och underlättar scouting. NIU kan även vara med som utbildare och kunniga testpersoner.*
  - *Distrikten ansvarar genom DSM för den första selekteringsprocessen inom Svensk Innebandy kopplat till SIU.*

Identifierade utmaningar med DSM för 16 år.

- *Belastning – årskullen är hårt belastad under första året på gymnasiet med USM, JSM, första året som senior, ökad träningsbelastning genom RIG/NIU inkl. förberedelser till DSM.*
- *Splittrat fokus hos aktuell årskull – ny skolform, ny klass, nytt lag p.g.a. ny nivå etc..*
- *Fysisk förmåga – vi har sett en försämrad fysisk förmåga under flera år. Vi tror att ändringen till 16 år har senarelagt medvetenheten av vad som krävs. (ex erfarenhet av beep-/Coopertest innan RIG/NIU).*
- *Nuvarande ålder ger ingen hjälp till RIG eller NIU.*
- *Värvning av spelare – det värvas spelare från andra distrikt och även andra länder som stärker distriktslagen. Det tar plats från spelare som varit i distriktens regi under hela uppväxten samt spelare som varit en del av svensk ungdomsidrott alla år.*
- *Konkurrens – andra idrotter har utmaningar tidigare i spelarutvecklingen än vad innebandyn har. Vilket får till följd att innebandyn enklare väljs bort. Vi ser även att den internationella konkurrensen blir tuffare där våra konkurrenter jobbar målmedvetet och strukturerat från tidigare ålder.*

3) Jämnare matcher i JAS

Med implementeringen av en ny struktur för USM tror vi att varumärket för USM stärkts. Tillsammans med införd miniålder ser vi en effekt att färre lag (om med underåriga spelare) anmäler sig till JAS. Genom att fler spelar på ”sin nivå” blir effekten att vi får jämnare matcher som utvecklar fler.

4) Minskad övergångshets

Genom föreslagna förändringar vill vi minska den upplevda övergångshetsen som påverkar så väl spelare som lag.

- Deltagande i endast ett (1) lag i USM och JSM per säsong (playoff/slutspel).
- Utveckling av dubbellicensen att inkludera även JAS-åldern.

Parkerade frågor från utredningen

Som redovisats i rapporten har Svensk Innebandy en god licensmässig utveckling i åldersspannet, både i jämförelse med innebandyn självt som i jämförelse med andra idrotter. Av den anledningen bygger föreslagna förändringar i rapporten på en försiktig förändringstakt för att på ett så precist sätt som möjligt kunna följa effekten av föreslagna förändringar.

Det utesluter inte att diskuterade förslag blir aktuella, förfinas och implementeras i syfte att utveckla verksamheten längre fram.

Följande förslag parkeras för att följa utvecklingen av utredningens föreslagna förslag.

Höst/vår serie JAS
Införandet av höst/vår serie i syfte att skapa jämnare matcher. Förutom att det med stor sannolikhet innebär en rad administrativa utmaningar som nya hallbokningar halvvägs in i säsongen är förhoppningen att föreslagna förändringar med minimiålder, stärkt USM ska skapa jämnare matcher på grund av att färre lag och lag med yngre spelare kommer prioritera USM istället för JAS.

Utökad JAS-ålder
En utökning av JAS-åldern med ett år (1) år. Svensk Innebandy har idag starka licenssiffror i åldersspannet, vi ser även en stor risk att 19-åringarna slår ut 16–17 åringarna som idag utgör den stora delen av JSM. Dessutom har Svensk Innebandy goda ”behålla-siffror” i åldrarna. Vår analys är att 19/20 åringarna redan har någonstans att spela och att risken är att vi ger en målgrupp fler spelmöjligheter på bekostnad av en målgrupp som har JAS/JSM som huvudspår i sin utveckling.

Ett (1) nationellt seriesystem
En djupare analys av vad ett samtal seriesystem skulle få för konsekvenser är en fråga som fullt ut inte har diskuterats i detta projekt. Det är en stor fråga som potentiellt skulle vara en egen utredning. Med ett (1) seriesystem menas att JAS, som är en nationell tävling, implementeras med distriktens ”egna” serier. En fördel skulle potentiellt vara att det inte blir någon ”konkurrens” mellan det nationella och distriktsserier. Idag är JAS-tävlingen både en bredd och elitturnering genom sitt fria anmälningssystem. En integration skulle automatiskt medföra ett divisionssystem i distrikten där färre lag kan nå det avslutande JAS-slutspelet.

Beroende på utvecklingen av de föreslagna förändringarna och utgången av en djupare analys stänger inte SIBF dörren till att det är en väg att gå i framtiden.

Övergången Junior till Senior
Att skapa förutsättningar i distrikten för en bred seniorverksamhet bygger bland annat på att föreningarna har verksamheten ”under eliten” som kan ta emot spelare från svart/lilla nivå. Detta är en fråga som vi kommer att diskutera vidare där det planeras för att eventuellt genomföra en testpilot i något SDF genom bland annat förenklad administration mm.

Frågor för uppföljning

Spelarnas belastning har varit en del av utredningens arbete. Förutom matchbelastning är träningsmängd en central del i spelarnas utveckling och återhämtning. På svart nivå är NIU-utbildningen, som innefattar ca 1200 spelare, en del inom Svensk Innebandys spelarutveckling. Som en följd av detta arbete kommer en översyn att göras kring NIU-utbildningens upplägg kopplat till belastning. Syftet är att se om utbildningens innebandyundervisning behöver justeras kopplat till spelarnas helhet.

Innebandyn har heller inte slagit fast om spelarnas delaktighet i föreningsverksamheten eller NIU-utbildningen ska vara prioriterad de gånger spelarna har sina mest intensiva perioder. Spelarnas välbefinnande under NIU-perioden bygger på god kommunikation och samarbete mellan skola och förening. Detta är också en fråga som behöver tas i beaktning framåt.

Slutord

Förutom att Svensk Innebandy har höga ambitioner och resultatmässiga mål inom elitinnebandyn, både internationellt och nationellt. Är en av Svensk Innebandys främsta målsättningar är att så många som möjligt ska spela innebandy så länge som möjligt. Det är därför av yttersta vikt att studera och jämföra licenssiffrorna år för år samt statistiken för i vilken ålder som barn och ungdomar väljer att både börja och sluta spela innebandy.

I rapporten går det att finna stöd för nuvarande tävlingsstruktur samt förslaget om ny utformning av Ungdoms-SM i föreliggande licenssiffror. Genom de åtgärder Svensk Innebandy vidtagit bland annat rörande ålder på Distrikts-SM, 16-årsgräns på seniorseriespel, det gedigna arbete som genomförts på distriktsnivå samt utvecklandet av Juniorallsvenskan (JAS) på både flick- och pojksidan har det procentuella tappet av antalet spelare i åldersspannet 15–18 år förbättrats avsevärt under de senaste åren. Detta är siffror som talar för att ha en viss återhållsamhet vad gäller förändringar kopplat till dagens verksamhet.

I och med ett eventuellt införande av seriespel i Ungdoms-SM är uppfattning att det skapas en röd tråd i ungdoms- och juniorinnebandyn där distrikten administrerar seriespelet i Ungdoms-SM och SIBF i Juniorallsvenskan. Detta då det är större förutsättningar för distrikten att kunna genomföra eget seriespel i Ungdoms-SM kontra Juniorallsvenskan givet antalet utövare i respektive ålderskategori. Införandet av seriespel i Ungdoms-SM får även troligen följden att snittåldern höjs och att antalet lag i Juniorallsvenskan blir färre då lag med spelare med ålder för Ungdoms-SM kommer välja spel i den tävlingen före Juniorallsvenskan. I och med detta torde även kvalitén på Juniorallsvenskan höjas och vi får en jämnare nivå.

Vidare är uppfattningen att det stora antalet anmälda lag i Juniorallsvenskan är bra för Svensk Innebandy då tävlingen är både en bredd- och elittävling. I syfte att minska tävlingshetsen tidigt i Juniorallsvenskan (under seriespelet) har antalet lag som når playoff ökats. En tävling där antalet

deltagande lag i Juniorallsvenskan kraftigt begränsas riskerar att medföra en stor mängd övergångar till dessa föreningar och att övriga spelare med rätt ålder inte väljer spel på juniornivå.

Sammantaget och med hänvisning till resonemanget ovan struktur av Juniorallsvenskan särskilt med beaktande av de fördelar som införandet av seriespel i Ungdoms-SM torde medföra för båda dessa tävlingar vilket förhoppningsvis även medför att spelartappet ytterligare minskas i ålderskategorin 15–18 år.

Genom föreslagna förändringar på röd nivå, med både ett förslag på nytt nationellt utbildningsprogram som en flytt av Distrikts-SM som avrundande tävling på nivån förbättrar vi förutsättningar att stärka verksamheten under en viktig utvecklingsfas. En nivå där vi licensmässigt har tappat de senaste åren. Vi får med förändringarna en mer sammanhållen spelarutvecklingstrappa hela vägen från 13 till19 år med en naturlig övergång från röd till svart/lilla nivå.

Distrikts-SM kommer att fortsätta spelas under den första helgen i januari. En klar majoritet var under tävlingskonferensen överens om att januari är en bättre spelmånad än ”efter säsongen”. Faktorerna är flera, dels är det en ledig helg som passar föräldrar och närstående att besöka evenemanget, det är även en bra helg kopplat till destinationer, arrangörer och förmågan att driva evenemanget. Vi får från och med 2026/2027 dessutom en förlängd säsong in i maj för gör det trångt evenemangsmässigt tillsammans med exempelvis U-SM, J-SM och SM-finalerna.

Hur en potentiell övergång från 16 till 15 år ska ske i praktiken blir en fortsatt fråga för SIBF och SDF att diskutera.

Vi får med förslagen också en tydligare koppling mot *Svensk Innebandys Utvecklingsmodell (SIU)* med införande av en minimiålder både för USM och JSM. Samt genom en tydlig reglering av uttagningsprocessen kopplat till DSM. Det stärker den goda idrottsmiljön genom spel på rätt nivå för fler utövare, undviker alltför unga spelare i tävlingssammanhang där toppning/selektering förekommer, samt jämnare matcher som är idrottsligt utvecklande.

Arbetet har präglats av ett stort engagemang, nyfikenhet och vilja att vara med att påverka Svensk Innebandy i positiv riktning. Detta genom otaliga samtal, medverkan i arbetsgrupper och konferenser. Som projektledare har detta varit till stor hjälp och jag konstaterar att tävlingsutveckling är ett ämne som berör, samt är ett viktigt inslag i spelarutvecklingen.

Genom de utvecklade arbetssätten inom Svensk Innebandys organisationen (SIBF/SDF) finns det goda förutsättningar att fortsätta utveckla och driva viktiga tävlingsfrågor på ett inkluderande och öppet sätt.

Tävlingsverksamheten utformas till stor del i tävlingskongressens och tävlingsutskott (TU) arbete, där Svensk Innebandy tillsammans skapar ramar som styr verksamheten i en önskad riktning. Men precis som i detta arbete kan inte alla utmaningar lösas genom utvecklade regelverk och seriekrav. Det stora

arbetet med att utveckla innebandyn sker fortsatt i vardagen ute hos föreningarna, med i huvudsak ideella krafter som vägledare och inspiratörer för alla våra nuvarande och kommande aktiva.

Här har SDF och SIBF som stödorganisationer en viktig uppgift att fortsätta utveckla tränarutbildningar, implementera SIU-modellen, förbättra spelarutvecklingsmiljöer och mycket mer för att Svensk Innebandy ska vara det givna idrottsvalet för att barn- och ungdomar framåt.

Joakim Lindström
Chef Idrottsutveckling, SIBF samt projektledare för arbetet.